

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kaleidoscoop Campus

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 27 augustus 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 16 april 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Kaleidoscoop Campus. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om.

**Kinderopvangorganisatie: KomKids
Kinderopvang
Kaleidoscoop Campus**

LRK-nummer: 323125001

Totaal aantal doelgroepeuters: 15

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

De leiding werkt samen met de pedagogisch medewerkers aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook volgen de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De pedagogisch medewerkers kunnen meer rekening houden met de verschillen tussen de peuters door de activiteiten en begeleiding hierop aan te passen. De pedagogisch medewerkers stimuleren de ontwikkeling van de peuters, maar hebben daarbij te weinig aandacht voor actief taalgebruik. Ten slotte kan het kinderdagverblijf nog meer taalrijk worden ingericht. Dit aandachtspunt is door het kinderdagverblijf al opgepakt.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	12

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kinderdagverblijf Kaleidoscoop Campus.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers en de locatiemanager. Wij hebben de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Kaleidoscoop Campus.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Kaleidoscoop Campus als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende.

Context

Kinderdagverblijf Kaleidoscoop Campus maakt deel uit van KomKids B.V. De organisatie heeft meerdere kinderopvanglocaties in de regio. Het kinderdagverblijf is gevestigd in basisschool Kaleidoscoop Campus, voorheen basisschool St. Jan. Kinderdagverblijf Kaleidoscoop stond voorheen geregistreerd als peuterspeelzaal. Vanwege de wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk is de locatie opnieuw geregistreerd als kinderdagverblijf. De werkwijze blijft ongewijzigd: er wordt halve-dagopvang (Verkorte Kinderopvang met VVE, ofwel VKV) aangeboden aan kinderen in de leeftijd tussen 2,5 en 4 jaar.

In de onderzochte groep worden 16 peuters opgevangen, waarvan 15 doelgroeppeuters. Het team van pedagogisch medewerkers is samengevoegd van twee locaties. Op het moment van het onderzoek is het team in ontwikkeling om de werkwijze op elkaar af te stemmen.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 11-09-2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op kinderdagverblijf Kaleidoscoop Campus.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•		
OP6 Samenwerking		•	

Toelichting Ontwikkelingsproces

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als **kan beter**.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf stimuleren de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de taalrijke omgeving. Dit kan door meer zichtbare aandacht te geven aan de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Hierbij kan gedacht worden aan labeling of een thema-tafel met woorden. Middelen zoals het weekbord en picto's zijn wel aanwezig, maar worden (nog) niet gebruikt.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als **voldoende**.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een

gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders. Ouders waarderen het dat zij goed op de hoogte worden gehouden over hoe het met hun kinderen gaat.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als **kan beter**.

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij structureren het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling. Tot slot geven de pedagogisch medewerkers de peuters inhoudelijk feedback op hun speel- en leerproces.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het afstemmen van de activiteiten op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters (differentiëren). Peuters kiezen nu veelal zelf hun activiteiten en worden hierin op gelijke wijze begeleid. De pedagogisch medewerkers kunnen de informatie uit hun observaties beter benutten door de peuters meer gericht uit te dagen met passende activiteiten.

Wat ook beter kan, is het stimuleren van actief taalgebruik. Er is in de interactie tussen medewerkers en kinderen voldoende aandacht voor passief taalgebruik (voorlezen, vertellen). Ook is er veel aandacht voor ontluikende gecijferdheid (tellen). Echter, de pedagogisch medewerkers kunnen peuters, die hieraan toe zijn, meer uitdagen om zelf te praten (bijvoorbeeld door het vaker stellen van open vragen).

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als **voldoende**.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen wanneer de peuters naar de

basisschool gaan. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een ‘warme overdracht’ van deze gegevens. Er zijn korte lijnen met de basisschool.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen. Ouders voelen zich voldoende geïnformeerd. Als ouders feedback geven, gaan de pedagogisch medewerkers hiermee aan de slag.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

Toelichting Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als **voldoende**.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

Toelichting Kwaliteitszorg en ambitie

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als **voldoende**.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

De leiding van het kinderdagverblijf evalueert via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg de doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool. Als onderdeel van de kwaliteitszorg brengt de leiding regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Dit doet zij door het (ten minste) jaarlijks organiseren van een pedagogische schouw. Daarnaast worden ouders bevestigd op hun tevredenheid. De leiding neemt op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Op dit moment heeft de houder een algemeen pedagogisch beleidsplan, geldend voor alle locaties. Er is een locatie-specifiek document, maar hierin wordt niet ingegaan op specifieke pedagogische (beleids- en populatie)kenmerken van de locatie. Door een locatie-specifiek pedagogisch beleidsplan te maken, kunnen verbeterdoelen beter aansluiten bij de specifieke behoeften van de populatie op de locatie.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als **voldoende**.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Deze scholing sluit aan op de actiepunten die uit de jaarlijkse schouw naar voren komen. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers werken resultaatgericht en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als **voldoende**.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun feedback, wensen en voorstellen. Ook geven zij aan dat ze via de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is het (ruim) op tijd informeren van ouders. Enkele ouders gaven aan dat zij op informele wijze door de pedagogisch medewerkers geïnformeerd worden, maar de officiële informatie van de leiding van het kinderdagverblijf te laat ontvangen. Dit kan te maken hebben met de overstap op een nieuwe manier van informeren (digitaal).

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

3.1. Ontwikkelingsproces; Wat kan beter?

De aankleding en inrichting van de ruimte wordt in overleg met de pedagogische begeleider en het pedagogisch kenniscentrum nader bekeken. Er zal meer aandacht besteed worden tijdens de aankoop van nieuw materiaal. Daarbij zal er aandacht besteed worden aan ontluikende geletterdheid en ontluikende gecijferdheid van de peuters. Spelenderwijs bieden wij peuters met de juiste materialen een gedegen aanbod.

Er wordt momenteel tijdens de uitgebreid uitgewerkte spel scenario's van Startblokken aandacht besteed aan taal en gecijferdheid. Dit is verwerkt in de uitwerking van de thema's, het aanbod kan per thema verschillen. Voor kinderen is er een differentiatie op aanbod in een intensief, basis en verdiept aanbod. Hier worden aan het begin van elk thema plannen voor gemaakt.

OP3. Pedagogisch- educatief handelen. Wat kan beter?

Het taalgebruik wordt actief gestimuleerd tijdens grote en kleine groepsactiviteiten. Wij willen juist voorkomen dat taal te schools wordt aangeboden, het aanbod verschilt per kind. Er wordt gekeken naar het niveau van het individuele kind. De ontwikkelingslijnen uit de KIIK observatie worden gebruikt als leidraad voor het toepassen van ontwikkelingsgerichte activiteiten. En natuurlijk het gehele aanbod op de voorschool. Juist door te kijken naar het individuele kind, wordt er rekening gehouden met diversiteit op de groep.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

